

KIS-CZELL ÉS VIDEKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jellege: »Küzdelem az igazságért!»

Előfizetési ár.

8 kor. Negyedévre . . . 2 kor. — fél.
Fél évre . . . 4 " Fél év száma ára — 20 "

Felcélós szerkesztő:

HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kis-Czell, Gyarmathi-tér 78. szám. Ide intéseendők a lap szemlélt és anyagi részét illető minden közlések. Névtelen levelek ügyelmebe nem vétetnek.

Szerkesztővel életheztelenül: küld. szerda és csütörtökön.

A. kuruzslás.

Az emberi érzékek mindig bizonyos vonzódást mutatnak a misztikus, természetfeletti, ködbe burkolt dolgok iránt. Sokkal inkább bizik abban, ami titokzosságával bámulatra ragadja a lelket, mint a mindennapi élet rendes és természet szerinti eseményei, melyekhez cselek-vőleg hozzájárul vagy amelyeknek csak szemlélője. Oly dolgokat, melyek bár alapjukban véve a legtermészesebbek, de egykönnyen meg-nem magyarázhatók. megbámul az egyszerű nép és csodáknak tartja azokat. Így gyökeredzik benne a babona, melytől aztán egész élete során se szabadul.

Bár az írás és a törvény már rég elítéli a babonát, a kuruzslásokat, azok még se szuntek meg, sőt némely helyütt úgy befészkelődtek, hogy inkább a javas asszonyhoz fordul a nép, mint a tanult, gyakorolt orvoshoz.

A babonás-nép szivesebben hisz a kuruzslás hatásában, mint a szilárd alapon nyugvó tudományban. Sütba dobja, elveti, megtagadja egyes kufárok kedvéért, akik fúrfangos szélhámassággal, cserimóniás árkom-bákkal tudják a nép gyöngéjét a maguk részére kiaknázni.

Milyen szomorú jelenség az, hogy a beteg kételkedik az orvos tudásában és annak szakértelménél többre becsül egy ravasz praktikát, egy ráolvasást, vagy a jó Isten tudja, milyen füvet, amelynek éppen annyi köze van a betegséghez, mint akárminő más haszontalanságnak. De az a belső erő, a beteges képzelődés, mely a babonás embert hatalmában tartja, hiteti el vele, hogy idegen, földöntúli erők bizonyára megsegítik.

Ez az oka annak, hogy számtalan kuruzsló (mert mindenhol akad belőlük elég) ott teremnek a betegnél és „biztos gyógyulás” kecségetetésével bekinálják nekik élet-elixírjüket. S azok, kik az orvos kivételével fűhöz-fához fordulnak tanácsokért, hogy ne fogadnák el a kuruzslók javaslatait, melyeket jól megfizetnek és aztán a markukba nevetnek: hogy milyen ostoba is a világ!

Hogy a „biztos gyógyulás” bekövetkezik-e, kisebb gondjuk is nagyobb annál; fő, hogy a nép mindig hisz bennök és csodás gyógykezelésükben.

A babonának egyik más kinövése a jóvendőmondásban való hit, Kit ne epezenének a jóvendő titkai, ki ne szeretné ennek vagy annak a rejtelemnek a kulcsát birni? Hallják, hogy itt vagy ott

van egy modern Pythia, sietnek hozzá még a hetedik határból is és drágán jutnak a legfényesebb jóslatokhoz.

Ha ezek a modern boszorkányok beérnek a jóvendőmondás mesterségével, még hagyján! Ám ritkán akad ezek közt, akik egyszersmind betegek „gyógyításával” ne foglalkoznának. Nem riadnak ezek vissza attól sem, hogy méreggel kergessék el a betegségeket, ami oly alaposan sikerül, hogy a szegény beteg már azután semmiféle újabb betegséget nem kaphat, mert egyszersmindenkorra megszabadul minden földi bajtól. Hány drága élet pusztult már el így, hányan költöztek el, kiket az idejében alkalmazott orvosi segély megmenjethetett volna övének és a házában.

A társadalom intelligenciájának lenne feladata a népet felvilágosítani és ki-gyógyítani babonájától. Meg kellene vele becsülnetni az orvosi gyógykezelés jótétteményét. A törvény szigorúan bünteti ugyan a kuruzslást, de a törvény keze nem nyúl annyira, hogy a tömérdek eseteket mind egyenkint sújthatná.

Mindenekelőtt jó, népszerűen írott könyvek által kellene a népet annak a nyavalyának veszélyeire figyelmeztetni, melyeket a megrögzött babona méhében

TÁRCZA.

Udvarias rablók.

A rabló, banditaság épp olyan kenyéradó mesterség Dél-Olaszországban, mint akármi más. A rendőség ezt azonban nem akarja ugyan belátni, hanem a nép teljesen elhitheti magával, hogy banditának lenni éppen oly tisztességes dolog, mint akár becsületlen péknek vagy asztalosnak. De náluk ez már a vérben van. Az Abruzzok épp úgy nem lehetnek el banditák nélkül, mint nem nélkülözhetik az erdők; századok óta így van már ez és ha az utasoknak rémületet okoz is, viszont az újságírók, regényírók hálásak lehetnek irányukban, mert századok óta adják az anyagot a legsiklandozóbb elbeszélésekre.

Egy francia festő Dél-Olaszországba utazott, hogy ott tanulmányozzon és tanulmányaival később megismertesse a világot. Pontosan csomagolta be holmiját. Féjében keringett az a többnél több rémséges história, amit Fra-Diavolról hallott, aki legnagyobb rablója volt korának. Ezek az olasz rablók, kik félig földbe ástak

az embert és úgy hagyták meghalni, nem jóval kecségetették a fiatal festőt; arról is hallott utazónk, hogy a koresmárosok álomszert hintenek a vendégek ételébe, italába, hogy könnyebben elbánnassanak velök; hallott Gasperoniról is, ki egy angol lordnak ládában, póstán küldötte el leánya fejét. Ilyen és hasonló történet hallása a legbátrabb emberrel is engedtet egy kicsinyt.

No, de végre is egy művész, akinek összes birtoka a paktáskája s abban levő egy pár darab festékje és néhány cetetje van, mitől tarthat? Rómáig csak elhaladt a fiatal festő minden baj nélkül. Campagna tartományra üres volt, minden jóraváló briganti a nápolyi tartományokba húzódtak a tront védeni. Mert hát tudni való dolog, hogy régebben ez érdemes urak erejét nem egyszer használta fel a kormány ellenségei leverésére és viszont alig adott nekik egyebet, minthogy nem üldözte őket. A fiatal festő áttanulmányozván a képtárakat, a római vidéket, haladt tovább. Az ember csak addig fél a veszélytől, míg távol van. Az éjjeli lepke is fél a világosságtól és ha elakarjak kergetni, belerepül.

Minél jobban marasztották festőnket, annál inkább vágyott a kalaudos utazásra. Azt nem mondhatni, hogy valami oroszáni bátorsága lett

volna, hanem még isszeretett közeledni a tüzhöz. Ilyen az ember. Ha száz megégette az újját, a százegyedik azt hiszi, hogy ő nem égeti meg.

Nápolyon túl már kezdődtek a rémes pillanatok. Minden fatörzs, minden szikla mellett egy-egy rablót vélt látni és csak egy-egy közeledő csendőr-csapat igazolta a haszontalan remegést. Nagyobb biztosítékul előmutatták a csendőrök a hivatalos újságot is, mely biztosította az utazókat, hogy az országban csend uralkodik és 60.000 katona őrködik felette.

A mi barátunk már el is hitte, hogy teljes biztonságban utazhatja keresztül Kalabriát és megszerezheti magának azt a kedves költői igaztottságot, amit a rablók közelletének tudata okoz, anélkül, hogy találkozni kellene velük, ami a legköltőibb kedélyre sem hatna valami orvudat-szen.

Mikor már legbiztosabban érezte magát, egy erdőkanyarulatnál puskalövés verte föl ábrándozásából és a kocsi önkéntelenül megállította a lovakat.

Fegyveres fickók ugráltak elő a bokrokból és egyik a kocsihoz lépett, mondván:

— Mi a nápolyi király szolgálatában állunk,

Napernyők remek kivitelben, óriási választékban, bőrkeztük, kalapok legjobbak szerezhetőek meg

Bozsa Sándor
divatáru-kereskedőnél,

hord. Ezeket a könyveket lehetőleg nagy számban ingyen kellene szétosztani a nép között, miáltal sok értékes emberanyagot menthetnénk meg hazánknak és annak közegészségügyét és népesedési viszonyait jelentékenyen javíthatnók.

ÉJZSÉGI MŪVISEK

Nálunk ugyszólván minden téren a legextremebb állapotokat találhatjuk fel, akár társadalmunk tekintjük, akár pedig iparunk, kereskedelmünk, irodalmunk, művészetünk ténykedéseit szemléljük, mindenütt a legszembeszökőbb, élesen kirívó ellentétekre akadunk.

Az örökös ingadozás, a szünet nélküli kapkodás, az állandóság hiánya jellemzik nemzetünket. Nagy immelámmal nyulunk az összhangzatos együttműködéshez. Kétségtelen, hogy közállapotainkat uton-utfélen javítani igyekeznünk, de itt meg rendesen túlzásokba esünk s többet szeretnénk markolni a kelletténél. A határt a mértéket nem tudjuk megszabni, szertelenül csapongunk mindenfelé és minden körül.

Ezuttal arra akarunk rátérni, hogy nemzeti nyelvünket, az édes magyar nyelvet, mely oly erősen csengő, oly lágyan dallamos, olyeket megtudunk őrizni annyi évszázadon át, daczára annyi vésznek, ármánynak és zsarnokságnak, melylyel a küllellenség elpusztítani akarta, — írásban nem használunk egységesen. Ez a tény legjobban jellemzi közéletünket. Mert téved, aki azt hiszi, hogy ez jelentéktelen dolog. Ha valamely nemzetnél, úgy első sorban nálunk a nyelv kincse a hazának; őseink ránk hagyott, féltve őrzött öröke. Ezt tanítják iskoláinkban, ezt a nyelvet tanulja meg beszélni és írni a zsenge fiatalok, a fejlődő gyermekhad, hogy aztán tovább fejlesszék önmagukban, beleoltsák vérükbe és terjedjen tovább gyermekeikben és unokáikban.

Csak hogy nálunk még a tulajdonképpeni helyesírás örök kétség, örök inga-

dozás között lebeg. Nincs egységes kiejtésünk, nincsenek általánosan elfogadott szabályaink szavainkra. Mindenki saját belátása szerint csinálja meg a maga írás helyesírását és azt mindenképpen kifogás talannak tartja. A tudományos akadémia másképpen ír, az újságok is egészen eltérő szabályokat honosítottak meg. Az egyik tanító az iskolában úgy oktatta a tanítványokat, hogy valamely szót dupla betűvel kell helyesen írni, míg másutt az volt az oktató nézete, hogy ugyanaz a szó szimpla betűvel helyesebb.

Ezt a régi bajt akarja kiküszöbölni a közoktatásügyi miniszter. Tervezetet készített, melylyel megteremtette a hivatalos helyesírás szabályait.

egyformán fognak írni, azaz helyesen, mert egységesen irnak majd mindenfelé. Az iskola lesz a kiinduló pontja az általános helyesírás meghonosodásának. Az idők folyamán aztán széles Magyarországon mindenki egyképpen fog írni, nem lesznek divatok, szeszélyek, önálló nézetek a helyesírásról.

Elvégre is a magyar nyelv csak Magyarországon bír oly értékkel, oly súlylyal és nyomatékkal, hogy íranta nagyobb érdekklődést tanúsítsunk s-ne legyen előttünk közömbös, hogy így vagy amúgy írunk, éppen csak hogy leírva és olvasható legyen.

Minden igazán hazafiasan érző magyarnak ambícióját keltezte az egységes magyar helyesírás elfogadása, elsajátítása és következetképp annak az életben való használata és terjesztése.

Miő lesz az új helyesírás? Ez a kérdés tódul fel ezek után minden gondolkodó főben. A miniszter az akadémia által kiadott helyesírás szabályokra támaszkodik. Nem lehet tagadni, hogy ezeket a szabályokat alapos és nem mindig kedvező kritika tárgyává lehetne tenni. Magukban e szabályokban is ellentmondásokra akadunk s főleg ez az, ami joggal kifogásolható. Mert ha már egységesen akarunk írni, akkor természetesen, hogy a szabályok ne legyenek

egymástól eltérők. Am reméljük, hogy a miniszter figyelemmel lesz a szabályokban mutatkozó ellentmondásokra s egységes szabályokat fog a helyesírásra nézve adni.

Ne nagyon nézünk azután, mennyire felelnek meg e szabályok egyéni ízlésünknek vagy jobb tudásunknak. Fogadjuk el azokat abban a tudatban, hogy jobb ha egységesen írunk, mintha általánosan el nem fogadott javításainkkal a közösen akceptált helyesírással jutunk hadilábra. Ugyis eddig annyira agyonjavítottuk az ortografiánkat, hogy ahány kéz, annyi-féle a helyesírás.

Gondoljuk meg, hogy a magyar nyelv a miénk, magyaroké, ami közkincsünk, melyet szeretünk és dédelgetünk s egyformán akarunk bírni.

HIREK.

— Hymen. Kovács Gyula dr. Szombathelyről a napokban váltott jegyet Kis-Czellben Bisczky Aranka urhölgygyel, Bisczky Ödön gyógyszerész, kedves műveltségű leányával.

— Képviselőtestületi gyűlés volt szerdán a városházánál, melyen több apróbb ügyet tárgyalt le a képviselőtestület. E gyűlésen jött tárgyalás alá a régi kórház épületnek és kertnek az eladása is, melyre ajánlat volt benyújtva annak megvétele végett. A képviselőtestület határozatlanlag kimondta, hogy a régi kórház épületet és kertet egyelőre nem adja el s napirendre tért az ajánlat felett. A vármegye által a pápai utca végén, a Brunner-féle ház melletti utca felét átadja használatra bérbe a vármegyének ha egyezséget tudnak kötni. A Gyarmati, Hollósy, Rosenberg-féle alapítványi ösztöndíjak megvizsgálására három tagu bizottságot küldött ki saját kebeléből a képviselőtestület.

— Országos képviselő választók. Kis-Czellben a jövő 1904. évre érvényes választási lajstrom már elkészült, a választókat össze írták. A választási lajstrom szerint Kis-Czellben 250 az országgyűlési képviselőt választók száma.

— Az adókövető-bizottság, mely Berzenyi Dezso polg. elnök vezetése mellett a városházánál körülbelül nyolc napon át tárgyalta a polgárok III-ad oszt. jövedelmi adóját, nagy csütörtökön végezte be, épen nem kellemes és legkevesebbé háladatos munkáját.

— Fürdő építés. A vasutasok gőz-és kádfürdőjének építéséhez, mely a kis-czelli állomáson lesz, mint halljuk, a napokban már hozzáfognak. A fürdő teljes elkészülése körülbelül 3 hónapot fog igénybevenni s a terv szerint július végére, esetleg előbb is készen fog lenni.

— Színészet. Fehér Károly szinigazgató színtársulata kedden a „Lili” vig operett előadásával fejezte be itteni működését nálunk s a társulat szerdán Sárvárra ment tőlünk, hol három hetet szándékoznak tölteni. Kedden „Lili” előadását meglehetősen szép számu közönség nézte végig, mely a társulat primadonnájának, Thury Marinkának jutalomjátéka volt. Az énekeket zongorán szíveségből Hiller Elza kisaasszony kísérté, kit ügyes zongora-játékáért a közönség többször zaja s tapsal tüntetett ki.

— A megáradt folyó. A múlt heti nagy esőzések a Rába folyót is megárasztották és az több helyen ki is üntött a medréből. A Rábának legnagyobb az áradása Rábahidvégénél, hol valóságos tengert csinált áradásával.

és miután ő nem bír eléggé fizetni, adóba add ide erszényedet.

A festő ányujtja vékony bugyleriaát, minővel többnyire a művészek dícselkedhetnek.

Ha az ember fejében hordja a kapitalist, könnyű szívvel oldhatja meg tárczáját ilyen parancsokra.

Hancem az a néhány lira nem elégítette ki a jó urak vágyát s tudára adták, ha oly oktan volt, hogy csaknem pénz nélkül indult el, hát most várakozzék náluk, míg a jó papa elküldi érte a tiszteltele méltó összegű váltságdíját.

A rablófőnök elmondá, hogy a múlt hó napban is utazott egy fiatal ember, akit elfogtak, annál sem volt pénz; azt mondta, hogy ő szegény ember fia; de a rablóknak is van eszük. Tudtuk, hogy gazdag ember fia és kaptunk is érte jó váltságdíjat. Tizezer aranyat kértünk. Első levelünkre nem válaszolt az apa, hancem a másodikban fület küldött a fiúnak azzal az üzenettel, hogy most már tizenkétezer arany kell. A vén gazember alkudott. Most a fia másik füle is, apjához vándorolt, azzal az üzenettel, hogy most már huszezer arany az ára fia életének.

Rimánkodott, nem használt. Csak miután a fia orrát küldtem meg neki, akkor adott huszonezer aranyat.

Hideg borzongás futott végig a festő hátán. De mielőtt rémületéből magához tért volna, a rabló pillantása egy nagy albumra esett, mely a kocsiban az ülés előtt volt elhelyezve.

— Mi ez, csak nem művész az ur?

A rabló kalapot emelt és udvariasan végig lapozta a könyvet, megnézte a képeket és felkiáltott:

— Éljen a művészet!

Czimbora után kiáltottak:

— Éljen!

A főnök bocsánatkérés közt adta vissza az erszényt és csak egy kis képet kért emlékké, amit a művész természetesen a legnagyobb készséggel adott neki. Ugy vélcdekett, hogy mégis csak szívesebben válik meg egy képtől, mint a fiától vagy akár az orrától.

A banditák azután kikisérték a tisztásra hol már nem volt oka tartani a rablótól s ott jó szívvel váltak meg.

A festő egész élete során emlékezett meg kalandjáról, baráti körben gyakran elbeszélte azt, egy képen meg is örököltette a nevezetes jelenetet.

— A vitézkedő huszár. F. hó 18-án Molnár Bálint, Domokos Lajos, Molnár Károly nagypirithi lakosok a vendéglőben összeveszték, miközben Molnár Károly soprán ezrednél szolgáló huszár kardot rántott és azzal hadonázott Mikor emiatt Ferenczi Béla rendreutasította, őt a sötétben Molnár Béla hába szurta, olyannyira, hogy a szurás folytán bele kiött, összeesett és súlyos sérüléssel a kis-czelli közokórházba szállították. Elétehez nincs remény. Tettest a csendőrség letartóztatta.

— Verekedés. F. hó 18-án este 9 órakor Tokorcs községben a vendéglőben Kiss József többet magával mulatott, miközben Kiss József felkiáltott: „Jaj megszurta!” és összeesett. A gyanyu régtől Molnár József ujmhályfai lakosra eset, ki is a dolgot észrevéve — nehogy a többi legyenek kére vegyék, — onnét megszökött. — A csendőrség a dologról értesült, a nyomozást megindította és a terheltet feljelentette a bíróságnál.

— A vándorló boszúja. Szkolics István csurgói illetőségű kazánkovács hosszabb időn át munkanélküli csavargott. Legutóbb Bobán kéregetett, minthogy itt alalmiznát nem igen kapott, felháborodott és a temetőben Móricz Antal sírkövével ledöntötte. — A cs-nőrség a tettest elfogta és a kir. jbiróságnak átadta.

— A Benedek-rend gyásza. A magyarországi szt. Benedek-rendet, melynek egyik társháza Kis-Czellben van, nagy gyász érte. A rendnek tudós tagja, a magyar tanúgy és a kath. irodalom lelkes veterán munkása: Füssy Tamás 78 éves korában Z-Apátiban kedden meghalt. Füssy nemrég jelölték a bakonybéli apátságra, miután a benedekrendi apátságok történetének megírásához egy hatalmas kötetet járult.

— A férj keserve. Megirtuk nemrég lapunkban, hogy G. János kocsi-kisbírtokos felesége másodszor szökött meg családijával és a legutóbbi szökésük alkalmával vitte férje urának 600 frjtát is — és elvitorláztak a messze Amerikába. A kirepült hevesvéri menyecske a múlt héten szerencsés megerkezéséről értesítette levélben, itthol maradt férjét és a többek között azt írta neki, hogy küldjön utána 500 frtot még, akkor ő, a menyecske, ezuttal párja nélkül, egyedül jön haza és hűséges(?) felesége lesz ezentul is, mellette marad, mintahogy az ottánál fogadta — „holtomiglan.” Mint halljuk, a csapadék asszonyt még mindig szerető árván maradt férj, hajlandónak mutatkozik a menyecske kívánságának eleget tenni és utána küldeni az általa kért 500 frtot. Annyi bizonyos, hogy G. uram pénzét ezuttal is hiába dobja ki, mert a kirepült menyecskeknél, ha a pénzt megkapja, kisebb gondja is nagyobb lesz annál, hogy sem Amerikából Kocsra vitorlázzon haza.

— Dankó Pista dalai. A nemrég elhunyt országos hírű dalköltőnek, Dankó Pistának ép most jelentek meg utolsó szerzeményei „Hattyudalok” czimben. Tartalma: Ragyogi, ragyogi. — Gyere babám. — Mindhiába könyörögtem. — Hoga ha a lány elérte a husz esztendő. — Jaj de nagyon kerülget a szerencse. — Nyáron vályogot vetek. — Szóke kis lány irul, pirul. — Dolmányomon sárka pityke. — Nem tudok én. — Biró uram adja ki a parancsot. — Be aranyos tulipános. — Azt se tudja ez a világ. — Eltörtött a dóczy malom. — De szeretnék a malomba. — Ez a leány de megjárta. Énekhangra és zongorára, ára netto 4 kor. Megrendelhető: Schunda V. József, udvari szállító, cs. és kir. udvari hangszergyáros, zeneműkereskedő és kiadó Budapest, IV., Magyar-utca 18.

— Hölgytársaságban miről is lehetne másról szó, mint a legújabb divatu ruhákról, kalapokról és ehhez hasonló dolgokról. A napokban egy hölgytársaságban nagy felűtést keltett a társaság egyik tagjának rendkívüli elegáns, jó szabású glacé keztyűje s nem győzték bámulni annak finomságát s elegáns, sikkes kiállítását. A hölgytársaság tagjainak egyhangú véleménye az volt, hogy a keztyűket annak tulajdonosa, egyenest Párisból hozatta. Az illető hölgy azonban nagy meglepetésre kijelentette, hogy ő egyéb divatcikkjein kívül, keztyűit is helyben, *Róssa Sándor* divatkereskedőnél szokja vásárolni.

— Miniszteri kiküldött a vármegyében. A közigazgatási bizottság ülésén dr. Meziradsky Kálmán főorvos bejelentette, hogy a vármegye trachoma ügyéről közvetlen adatokat szerzendő, e hó 22-én miniszteri kiküldött érkezik a vármegyébe.

— A szombathelyi halálos párbaj. Az a nagy szenzációt keltett párbaj, amelyet Szombathelyen a múlt évben Stieder György magánzó és dr. Ernusz Géza ügyvéd vittak meg egymással és amelyben az ügyvéd halálosan megsebesült, szerdán foglalkoztatta a győri kir. ítélőtáblát, hova a vádolt felebbezése folytán került. A párbaj oka egy állítólagos követelésből származott összeszólalkozás és hírlapi polémia volt, mi közben Stieder az ügyvédet, aki gróf Festetich jogtanácsosa volt, tetleg is inzultálta. A szombathelyi törvényszék Stieder Györgyöt párvádall vétsége miatt két és félelvi államfogházra ítélte. A győri kir. tábla a szombathelyi kir. törvényszék ítéletét helybenhagyta, Stieder védője semmiségi panaszt jelentett be.

— Pályázat. A pápai állami tanítóképző-intézet első osztályába az 1903/4. iskolai évre a nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 10996. sz. a. kelt rendelete szerint 40 növendéket veszünk fel.

A kedvezmények a következők: Ingyenes bennlakást és ellátást kap 19 növendék.

Féldíjaz bennlakást és ellátást kap 9 növ. 200 korona pénzbeli segítségben részesül 5 növendék.

A féldíjaz növendékek havi 12 koronát fizetnek előlegesen az intézeti pénztárba. 7 növendék élvezheti díj czimen havi 25 koronát fizet. A II., III., IV. osztályba nem vehető fel senki sem, mert ez osztályok létszáma már most is 47—50.

Az első osztályba oly folyamodók vétetnek fel, akik: a) ép testűek és egészségesek; b) 14-ik életévüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek; c) a felső népiskolát, a polgári iskola, a gimnázium vagy realiskola négy első osztályát sikerrel elvégezték.

A folyamodók a következők:

A ki a mi tanítóképző-intézetünk első osztályába akar jutni, az: a) folyamodványt ír a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez s ellátja azt egy koronás bélyeggel; b) a folyamodványhoz csatolja eredeti születési bizonyítványát (keresztlevélét) vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolatát; c) mellékelni negyedik osztályu bizonyítványát; aki a folyó iskolát évben végzi a IV. osztályt, az a III. osztályu bizonyítványt csatolja a folyamodványhoz és az idén a II. évharmdoban nyert érteőitjét; d) megvizsgáltatja magát tiszti orvossal, bizonyítványt kér tőle; az orvosi bizonyítványból tünjék ki az, hogy folyamodó a tanítói pályára alkalmas és hogy II-szor sikerrel be van olva; e) a folyamodó a községi előjáráságtól a szülők vagyoni állapotát feltüntető bizonyítványt kér; e bizonyítvány igazolja a családfo polgári állását és a családtagok számát.

A folyamodó növendék az említett módon kiállított és felszerelt folyamodványát 1903. évi május 31-ig beküldi a pápai állami tanítóképző-intézet igazgatóságának.

Tájékoztul meglegyzem, hogy a hiányosan felszerelt vagy május 31-én tul érkező folyamodványokat nem fogjuk figyelembe venni.

Végül figyelmeztetem azokat a folyamodókat, akik most végzik a IV. osztályt, hogy bizonyítványukat július 1-ig pontosan küldjék be Akinek IV. osztályu bizonyítványa július 1-én be nem érkezik, annak ügyét a felvételi javaslat összeállításánál nem vesszük figyelembe. Pápa, 1903 április 11-én.

Láng Mihály, igazgató.

— Gazdákat és iparosokat érdeklő határozatok. A kereskedelemügyi miniszterium rendelete szerint szatócsok és vegyeskereskedők kész cipőket és eszimat nem árulhatnak. A nevezettek a cipész- és eszimadiaipar körébe tartozó iparcikkék közül csak azokat van jogvisita árasítani, mint pl. a fénymáz, kefék stb. a gazdálkodási és háztartási körül használatosak. A minisztertanács szerint a munkaviszony fölbon-tása következtében fölmerült vitás kérdés elintézése elsősorban az iparhatóság elé tartozik, ennek elkerülésével a bíróság döntésére nem lehet az ügyeket bízni. — Borkóvár, szaliczil-savnak stb. borkezelésre alkalmas anyagok gyanánt való hirdetése kihágást képez. Bérkocsi-üzletben alkalmazott kocsisok napszamosoknak tekintendők és I. o. adóval rovandók meg. A mosonkó számlát bélyegmentesek a közigazgatási bíróság döntése szerint. Az ipari kihágás ügyében benyújtott felebbezés bélyegmentes.

— Jó tanács. Mindazoknak, kik pássitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margit-szigeti” fúmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner. Budapest és Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— Ujncsozás. Megirtuk nemrég lapunkban, hogy a honvédelmi miniszter újabb körrendeletet bocsátott ki az ujncsozás elhalasztásáról. E rendelet értelmében vármegyénk területén a következő sorrendben tartják meg az ujncsozást:

Muraszombaton: május 4, 5, 6, 7, 8-án; Szentgotthárdon: május 11, 12, 13, 14, 15, 16-án; Körömden: május 18, 19, 20, 21, 22-én; Németújváron: május 24, 25, 26, 27, 28, 29-én; Vasváron: május 31., június 1, 2, 3, 4, 5, 6-án; Sárváron: június 8, 9, 10, 11, 12-én; Kisczellben: június 14, 15, 16, 17, 18, 19-én; Kőszeg városban: május 25-én; a községi járásban: május 26, 27, 28-án; a szombathelyi járásban: május 30, 31-én, június 1, 2, 3, 4-én; Szombathelyen: június 5, 6-án; Felsőőrön: június 8, 9, 10, 11, 12, 13. napján. — Csak aztán meg ne változtassa ismét — az obstrukció.

— A hernyóirtás egyszerű módja. A hernyók kiirtására egy gyakorlati gazda a következő nagyon egyszerű és semmi költséget nem okozó eljárását ajánlja: Mihelyt a fazon hernyó vagy hernyófészkek mutatkoznak, akkor a vízzel, melyet a mosásnál kiöntenek, vagyis lugos szappanvízzel kell megnedvesíteniük. E végből egy botnak vagy rudnak végére szivacsot vagy rongyot keil kötnünk, melyet — a szappanvízzel telt dézsába mártunk s ekképen vele bevezetjük azokat a helyeket, melyekben hernyók vagy hernyófészkek jelentkeznek. Ezáltal ezek elpusztulnak, anélkül, hogy valami költségünkbe került volna. A próba nem nehéz, minden gazda könn-en megteheti azt a kertjében és meggyőződhetik arról, mennyiben áll csakugyan a felhozott tapasztalat.

— A nők azok, kiknek feladata gondoskodni a háztartásához tartozó dolgok ne hiányozzanak. Egy felette fontos czikk, melynek megismerését sokoldalú alkalmazhatóságánál fogva a rosszullett minden nemben valamint a pipere szatlon egy nő se mulasztassa el. — a Vértess grógyisz.-féle Sóborszesz.

— Nyomdai munkákat, iktés, csinos kivitelben, versenyképes áronak készat, hírlapunk nagyszabásu, a modern technika minden kellékével felszerelt nyomdája. Megrendeléseket átvesz hírlapunk kiadóhivatala. Levélbeli megrendelésre elígséges e czim: „Vörösmarty”-nyomda Devecser.

Szerkesztői üzenetek.

Levelezőinket ezuttal ismételen egész tisztelettel arra kérjük, legyenek szivesek tudósításaiikkal lapunkat többször felkeresni, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk az eddig kapott tiszteletpéldányokat bevonni. Feltétlenül számítnak havonként legalább két tudósításra, azt hisszük, ez oly csekély kívánat részünkről, hogy annak t. levelezőink minden megerötetés nélkül megfeleljenek.

Bérbeadó ház és föld.

Vath Mersén a Mőger István-féle ház, melyen van 2 szoba, egy konyha, egy pincze, egy kamra és egy istálló 2 hold bérbeadóval 4-5 évre azonnal bérbeadó.

Bérbevevőknek bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: MőGER JÓZSEF, Kémenes-Hőgyész. 1—8

Szíves figyelembe!

A helybeli és vidéki hölgyközönség és egyáltalán mindazok, akik bevásárlásaiknál szívesen tekintenek szolid árucikkekre és szeretik a dús választékokat, azok mindesetre jól tesszik, ha szükségletük fedezése előtt megtekintik

Német Márkus

uri- és női-divatárú kereskedő raktárát **Kis-Czellben**, hol a közelgő tavaszi és nyári idényre a **legújabb** divatu

női ruha-kelmék

valamint

női ruha-díszek

versenyképes mérsékelt áron óriási választékban találhatók.

Uri divat-cikkkekből

nagy választék.

Kalapok és nyakkendők

a legújabb divat-szerint.

Férfi-öltönyök

teljes elkészítése elvállaltatik. Férfi ruha szövetekből finom minőségben, dús választék áll rendelkezésre.

4-4

Faragó-gazdának

vagy botos ispánnak ajánlunk egy szakképzett, fiatal életerős 34 éves, nős, családos kisbirtokos gazda, ki a gazdasági teendőket minden ágában jártas. Szíves megkereséseket S. S. czimen továbbít e lapok kiadóhivatala. 4-5

Szálloda-átvétel.

Tiszteivel van szerencsém Kis-Czell város és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Kis-Czellben a már évek óta fennálló s. a modern kor követelményeinek megfelelőleg berendezett

„Hungária”-szállodát

f. évi március hó 15-től kezdve bérbe vettem és azt saját nevem alatt vezetem. Főtörökvésem, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégítem.

Nagy szívet fektetek *konyhámr*a, nemkülönb *kitűnő italokra*. Szobák mérsékelt áron számíttatnak.

Szíves tudomásul hozom, még hogy a szállodába kocikkal is belehet szállani. A n. é. közönség szíves támogatását kéri mély tisztelettel:

SEPER LAJOS,
„Hungária”-szállodás.

Bérbeadó lakás.

KIS-CZELLBEN, a Mesteri-Utczában **azonnal** bérbeadó egy lakóház, mely 2 szoba, konyha, kamra, padlásból és egyéb hozzátartozó melléképületekből áll.

Bérbevenni szándékozók forduljanak: **Weiss Kálmán** urhoz *Kis-Czell*. (1-3)

Trágya-eladás!

Eladó 60 szekér jó istálló-trágya. Venni szándékozóknak bővebb felvilágosítást ad:

Bálint István
„Sas”-szállodás, *Kis-Czell*.

1-4

Manser-karabély

vont aczélsóvel

amerikai öbngy. 22" (Flobert 6³/₄) golyóstöltényre, 35-50 méterre pontosan belöve.

Ára 18 korona.

100 drb. hozzá való ólós töltény K 3 — A fegyver egész hossza 87 cm.

10 drb. hozzá való ólós töltény K. 120

8-lövetű ismétlőpisztoly

(Röcketszalader)

8 mm. öbngy. ságban, kassettával és tisztító szerekkel ára 52 korona.

Utazásra, úgy mint házban is, a legjobb önvédelmi fegyver.

Edzet-pisztoly

lövésre használható, nagy durranással, ugyszintén óralánc-függeléknek is. — Ára darabja 24 drb. tölténnyel K. 280. 100 drb. horzaváló töltény K. 160.

Minden rendelés jótállás és utánvétel mellett eszközöltetik.

Seifert József

ca. és kir. udvari szállító
Pozsony, Halászkapu-utca 4.

M E G V A N !

czzel kezdte sok beteg, a ki a **Vértes** féle **Sósorszesz** (Ferencz-pálínkát) szaz meg százféle nyavalya ellen használta és a használat által **megszabadult a bajtól**. Annyi köszönd levelet hozott és hoz még mindennap a pósta — irtól, paraszttól — hazánk minden részéből, úgy mint a külföld legtöbb országából — hogy egy könyvesháza tele lenne vele, ha mind lenyomatnánk. de csak utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leírja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósorszeszt használni.

A **Vértes**-féle Sósorszesz, különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használatik, mint fájdalomcsillapító **bedőrsülés**, illetőleg **borogatás: kössvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szurát, sauggatás** ellen, **fejfájás, benuulás, ficsamodás, gyulladás, daganatok, mell- és torokbántalmak** ellen. **Levélkór, katona, kerékpáros, vadász** meg minden járó-keelő ember elfaradt tagjaiba új erőt önt. — Mint **kitűnő, kellemes, piperecsikk** a legjobb szolgálatot teszi a **fejbor** erősítésére elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5-10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, fölfrisítő, s száját és fogat tisztító szajvizünk van.

Belsőleg a **Vértes**-féle Sósorszesz nagyon használ **gyomor-görös, hasmenés, rosszullet fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóvíz, mint p. o. az Alföldön, — mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a **Vértes**-féle Sósorszesz majdnem minden bajnál használható első segítségül. **Belsőleg** egy néhány csepp veendő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elmúljék. Nem csoda tehát hogy az, aki ezen **legkíméletesebb, legmegbízhatóbb és mindenre jó házi szert** csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósorszesz kell nekem és nemmi más!

Védj!

Igaz-e, hogy drágább a **Vértes**-féle Sósorszesz a másénál? — Legelőbb úgy mondja egyik-másik elárúsító, a kinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A **Vértes**-féle Sósorszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a **Vértes**-féle Sósorszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból **sokkal kevesebb** kell, mint más ajtából. Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanálnyi kell, a **Vértes**-féle Sósorszeszből elegendő egy kávékanálnyi; szajvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a **Vértes**-féle Sósorszeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg **Vértes**-féle Sósorszesz, a csekélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtájú, vele egyáru, nagyobb üveg is, így mégis olcsóbb más fajtánál, **minden** tekintetben.

Kicsibe kimérve a **Vértes**-féle Sósorszeszt **sehol** sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, egy és két koronás credeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomatott **parasztoldjegy** és **Vértes** sor rajtok és a skatulyákon látható. — **Vértes**-féle Sósorszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek megbecsülnek és néhégiben megint

Osztendó, Róma-, Páris- és London-ban

az ottani kiállításon **első díjakkal**: diszoklevéllel, diszkeresztrel és arany-éremmel lett kitüntetve. — 1 egyszerű üveg **Vértes**-féle Sósorszesz kimérít használati utasítással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg 2¹/₂-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű 2 kor.; 1 próba-üvegszeke 30 fill. Kapható a gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben, **Kis-Czellben Nagy Gyula** ur kereskedésében, Jánosházán: **Fogy. Szövetkezetnél**, általában ott, hol plakátok a fenti védjegyekkel láthatók és követlen:

VÉRTESE L. Sas-gyógyász, Lugoson.

17-50